

duchody, které jí obživu zajišťují. V tomto směru sice tvrdí vymáhající věřitelé, že povinná má vklady asi 15.000 Kč, aniž by tvrzení to nějak prokázali, povinná to však popírá, nabízejíc se k vyjeovací přísaze. Ježto vymáhající věřitelé neprokázali, že výměnkářské dávky nejsou pro povinnou nepostrádatelný, nutno vzhledem k jich hodnotě ve smyslu § 330 ex. ř. pokládati výměnu dlužnice za vyňatu z exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Prisvědčiti jest názoru rekursního soudu, že při exekuci na výměnkářské dávky sluší vzíti za základ cenu, kterou měly tyto dávky v dobách pravidelných, předválečných, nikoli dnešní cenu mimořádnou. Tento názor neodporuje zákonu, který v § 330 ex. ř. ustanovuje, že jest z exekuce vyloučen výměnek, jehož roční úhrnný užitek nepřesahuje 600 K. Uváží-li se, že zákon chtěl tímto ustanovením, jak správně rekursní soud uvádí, výměnkáři zajistiti existenční minimum v této výši, a že měl na zřeteli hodnotu výměnkářských dávek platnou v dobách pravidelných, jest zřejmo, že nerozhou býti tyto dávky odhadovány cenou nynější, válečnými a poválečnými poměry způsobenou, poněvadž by tím účel ustanovení § 330 ex. ř. byl zmařen a výměnkáři by bylo možno exekučně odniti dávky, které dříve byly z exekuce vyloučeny. Názor rekursního soudu odpovídá tedy zcela duchu a účelu zákona. Rekursní soud odhadl výměnkářské dávky, na něž se exekuce vede, ročně okrouhle na 500 Kč. Tento odhad není v dovolacím rekursu napaden a sluší jej proto pokládati za odpovídající pravdě. Neprávem vykládají rekurenti slovo »nezbytný« v § 330 ex. ř. v tom smyslu, že exekuci jsou podrobeny ony dávky, jichž výměnkářka sama na svou stravu spotřebovati nemůže. Takovéto obmezení zákon neobsahuje a ponechává tuto otázku volnému uvážení soudu podle zjištěných okolností jednotlivého případu. Vzhledem k tomu, že normální hodnota výměnkářských dávek 600 Kč nepřesahuje a že dlužnice kromě pravo- platně zabaveného pachtovného jiných známých důchodů nemá, sluší míti za to, že dávky, na něž se exekuce vede, jsou pro ni nezbytné. Do hodnoty dávek jest sice podle téhož paragrafu započísti též cenu bytu. Avšak vymáhající věřitelé v exekučním návrhu netvrdili, že dlužnici přísluší též volný byt jako výměnek. Nelze tedy k tomuto tvrzení teprve v dovolacím rekursu přednesenému jako k nedovolené novotě hleděti.

Čís. 2117.

Obmyslný držitel jest povinen nahraditi škodu, kterou cizí věc u něho vzala. Náhrady zisku, jenž ušel oprávněnému tím, že obmyslný držitel zadržoval mu věc (živnostenskou místnost), lze se domáhati pouze dle všeobecných předpisů o náhradě škody.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1922, R II 467/22.)

Žalobce, povoláním řezník, nastoupil válečnou službu vojenskou, a zavřel svůj řeznický závod v domě žalovaného. Za války nastěhoval

se do krámu žalovaný. Navrátil se z války, žádal ho žalobce, by krám vyklidil a jemu odevzdal, a když to žalovaný odmítl, domohl se svého práva žalobou, jež byla žalovanému doručena 26. září 1919. Žalovaný odevzdal žalobci krám až 6. dubna 1920, načež žalobce domáhal se na něm náhrady škody, ježto přišel v době od 27. září 1919 do 6. dubna 1920 o výdělek z řeznické živnosti. Pro cesní soud první stolice žalobu zamítl, neshledav na straně žalovaného obmyslnosti ani hrubé nedbalosti ve smyslu § 1323 a 1324 obč. zák. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. **D ů v o d y:** Žalobní nárok má svůj právní důvod v tom, že žalovaný místnosti kteréž jinak užíval, nevyklidil a žalobci neodevzdal, ač byl o to požádán a pak zažalován, takže žalobci zadržováním místnosti od 27. září 1919 do 6. dubna 1920, kdy mu klíč od krámu vydal, způsobil škodu na ušlém výdělku. Že žalovaný krám žalobci po tu dobu k užívání neodevzdal, nebylo popřeno. Tím však jest již žalovaný práv ze škody, pak-li a pokud žalobci tím vzešla, neboť pronajímatel je povinen po dobu nájemního poměru předmět nájemní nezadržovati a nájemce ve smluvním užívání nerušiti (§ 1096 obč. zák.). Dle § 338 obč. zák. žalovaný již doručením žaloby v dřívějším sporu, jež se stalo 26. září 1919, od které doby se škoda počítá, pozbyl bezelstnosti, měl-li ji posud, a drže dále krám, po případě upíraje žalobci výkon nájemního práva, pustil se do sporu, ve kterémž také konečně podlehl, musí proto dle § 335 obč. zák. nahraditi žalobci plnou škodu. Tento předpis jest obsahem shodný s ustanovením § 1324 a 1331 obč. zák. a nárok na náhradu takové škody pramení z porušení smluvní povinnosti (§ 1296 obč. zák.), takže není třeba zvláště teprve zjišťovati, zda způsobena škoda obmyslně nebo hrubým nedopatřením žalovaného. Poněvadž procesní soud se vůbec nezabýval otázkou, zda a v jaké míře škoda žalobci vzešla a důkaz o tom neprovedl, bylo rozsudek zrušiti a dle § 496 čís. 3 c. ř. s. věc vrátiti první stolici.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by nehledě k uvedenému důvodu zrušovacím, rozhodl o žalobcově odvolání.

D ů v o d y:

Právem vytýká žalovaný v rekursu, že tu nelze použití předpisů §§ 338 a 335 obč. zák., jichž odvolací soud se dovolává, a z nichž vyzývá, že žalovaný musí žalobci nahraditi ušlý zisk bez ohledu na to, zda způsobil škodu obmyslně nebo hrubou nedbalostí. Arci stanoví § 338 obč. zák., že také na bezelstného držitele, bylo-li mu soudcovským výrokem uloženo, by vrátil cizí věc, dlužno ode dne, kdy mu žaloba byla doručena, co do náhrady škody pohlížeti jako na držitele obmyslného, jenž dle § 335 obč. zák. je povinen, nahraditi všechnu škodu, která jeho držbou vznikla. Mylně však vykládá odvolací soud toto posléz uvedené ustanovení, domnívaje se, že obmyslný držitel jest beze všeho, již proto, že jest držitelem obmyslným, práv i z té škody, která vznikla mimo věc, tedy zejména i z toho, že oprávněnému ušel zisk tím, že mu věc byla zadržena. Uváží-li se, že se v § 335 obč. zák. obmyslnému držiteli především ukládá povinnost, vrátiti vše, čeho vytěžil z cizí

v věci a vydati i to, čeho by byl poškozený z ní dobyt, a že se tamže ku konci praví, že, nabyli obmyslný držitel držby věci činem v trestních zákonech zapovězeným, povinen jest nahraditi i cenu zvláštní obliby (t. j. cenu zvláštní obliby, kterou věc měla pro poškozeného), — lze ustanovení, že »obmyslný držitel má nahraditi všechnu škodu, která vznikla jeho držbou«, rozuměti jen tak, že jest povinen nahraditi tu škodu, kterou cizí věc u něho vzala. O takovou škodu však v tomto případě nejde, poněvadž nebylo ani tvrzeno, že krám, po případě řeznické náčiní, v něm uschované, byly poškozeny. Proto se na tento případ nehodí předpisy §§ 335 a 338 obč. zák., dlužno naopak otázku, zda ručí žalovaný za požadovaný ušlý zisk, řešiti dle všeobecných pravidel o náhradě škody (§§ 1293 a násl. obč. zák.), — a opačný právní názor odvolacího soudu jest mylným.

Čís. 2118.

Nepříslušným jest (v mimosporném řízení) dovolací rekurs do usnesení soudu druhé stolice, jímž odmítl rozhodnutí o rekursu v otázce útrat.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1922, R I 1433/22.)

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Podáním, jež stěžovatel nyní označuje jako rekurs, domáhá se snížení notářských poplatků za projednání pozůstalosti, prvním soudem určených, na polovici. Rozhodnutí soudu rekursního, kterým odmítl o podání tom rozhodnutí jako o rekursu, je proto ve svém důsledku rozhodnutím druhé stolice v otázce útrat pozůstalostních, poněvadž rekursní soud rozhodnutím tím vlastně také zároveň vyslovil, že zůstává rozhodnutí prvního soudu o útratách v platnosti. Proti takovému rozhodnutí rekursního soudu je další rekurs nepřipustným dle § 14 odstavec druhý nesp. říz.

Čís. 2119.

Manželka, žijící z podstatné příčiny s děckem mimo společnou domácnost, může podle § 1042 obč. zák. domáhati se žalobou na manželi náhrady i toho, co za manžela vynaložila na svou a děcka výživu. Pro tento nárok není výlučně příslušným sborový soud první stolice.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1922, Rv I 488/22.)

Manželka byla nucena opustiti koncem roku 1920 pro drsné jednání manželovo společnou domácnost a žila po té s děckem odděleně. Žalobou domáhala se, — vysoudivši již dříve sporem C 78/21 na manželi náhradu vynaloženého výživného za měsíce leden — duben 1921 — náhrady výživného úhrnem 4.280 Kč za měsíc květen — prosinec 1921